

Reactie van SWOL – werkgroep Mantelzorg Lemelerveld op de nota Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid 2016-2020 gemeente Dalfsen (verder afgekort met: gD). Deze reactie is ook een vervolg van de reactie door de werkgroep Mantelzorg Lemelerveld (SWOL) op de startnotitie Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid 2016-2020 gD.

1. Inleiding

Omdat er te weinig tijd is voor de uitvoering van het nieuwe Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid zal 2016 een overgangsjaar worden. Pas in 2017 kan gestart worden met nieuw beleid. In 2016 wil de gD kijken wat aan nieuw beleid in oude contracten gerealiseerd kan worden.

Vraag 1: is dat realiseerbaar als het bestaande contract gehandhaafd wordt? **Vraag 2:** wat is er mis aan de bestaande contracten en wat is dan de oorzaak dat het gewijzigd moet worden?

2. Samenvatting

Vrijwilligers

Van 45% vrijwilligersinzet naar ??? **Vraag 3:** is gezien het gegeven dat er steeds minder personen zijn die vrijwilligerswerk willen doen wel reëel om het percentage hoger te stellen? **Vraag 4:** zou stabilisatie van het percentage ook een optie kunnen zijn (behouden wat je hebt en daar zuinig en goed mee omgaan)? De gD wil nog gesprekken voeren met jongeren en organisaties voor stimulering vrijwillige inzet ter vervanging van de maatschappelijke stages. **Vraag 5:** waarom ook niet via het jongerenwerk, onderwijs en sport?

De gD wil inwoners duidelijk maken wat vrijwilligerswerk is en hoe dit op een eigentijdse wijze is in te vullen. **Vraag 6:** zouden de inwoners dat niet weten omdat er al steeds vaker een groter beroep op hun voor vrijwilligerswerk wordt gedaan en is dit te verplichten indien men een uitkering ontvangt?

De gD wil een vrijwilligersmakelaar introduceren. **Vraag 7:** wat is het grootste verschil met het vrijwilligerssteunpunt? **Vraag 8:** is het bestaande vrijwilligerspunt "oude stijl" en de vrijwilligersmakelaar "nieuwe stijl"? **Vraag 9:** kan/moet het introduceren van een vrijwilligersmakelaar ook als een aanbod gerichte voorziening gezien worden? **Vraag 10:** is er wel onderzoek gedaan naar de vraag of er (wel) behoefte is aan het introduceren van een vrijwilligersmakelaar?

De gD wil scholingsaanbod inkopen. Nu kan dat via het vrijwilligerspunt. **Vraag 11:** hoe ziet de gD dan de invulling van het vrijwilligerspunt?

De gD wil denken aan een cursus bestuurlijke vernieuwing en o.a. voorlichting over de vrijwilligersvergoeding. Dat laatste is voldoende bekend, ook wat belastingvrij kan. **Vraag 12:** hoe werkt dit wanneer er sprake is van een uitkering Wajong of Bijstand? Is dat niet veel interessanter?

Vraag 13: wat is het verschil tussen passende waardering en een vrijwilligersvergoeding? Praktisch alle organisaties en verenigingen organiseren een vrijwilligersbijeenkomst waarin zij gewaardeerd worden.

Vraag 14: hoe kijkt de gD hiertegen aan in relatie met een passende waardering? **Vraag 15:** is de gD bereid om die organisaties per vrijwilliger een bedrag ter beschikking te stellen? Niet zelf organiseren als gD, maar door de organisaties (decentralisatie) om de betrokkenheid te behouden?

Mantelzorg

In relatie met vrijwilligers zou als titel hier mantelzorgers moeten staan. **Vraag 16:** is dit juist?

De gD hanteert bij mantelzorg wel een definitie en bij vrijwilligers niet. **Vraag 17:** wat is hiervan de reden? De belastingdienst hanteert wel een definitie over vrijwilligers en wanneer daar sprake van is. **Vraag 18:** is de gD bereid om die definitie over te nemen? De belastingdienst is een overheidsorgaan. **Vraag 19:** zou het niet goed zijn om daar bij aan te sluiten?

De gD hanteert een definitie mantelzorg die nieuw is ten opzichte van de definitie tot 1-1-2015, zoals in de Mantelzorggids van de gD is opgenomen. De gD ziet de nieuwe definitie als een bredere t.o.v. de bestaande. **Vraag (20):** is er dan sprake van echte mantelzorgers of van vrijwilligers? Dit naar aanleiding van de vraagstelling in de raadpleging burgerpanel: verricht u ook wel eens hulp aan, enzovoort? Daardoor worden wellicht onterecht meer (zogenaamde) mantelzorgers bereikt. In dit geval is er wellicht sprake van zorgvrijwilligers in plaats van mantelzorgers. **Vraag 21:** gaat het om de doelstelling meer zogenaamde mantelzorgers of gaat het om echte mantelzorgers in beeld te krijgen die zorg hebben om en voor de persoon waarvan zij de mantelzorger is/zijn?

Jonge en werkende mantelzorgers zijn nog niet goed in beeld bij de gD. **Opmerking/reactie:** als toevoeging zou hier ook de werkgroepen mantelzorg in de gD kunnen staan.

Opmerking/reactie: de gD geeft aan dat er een mantelzorgcoach komt om vraaggerichte ondersteuning te regelen of in te kopen. De gD koopt nu ook mantelzorgondersteuning in bij een organisatie. Daar zijn consulents in dienst die deze vraaggestuurde ondersteuning geven. **Vraag (22):** wat kost een mantelzorgcoach, wie betaalt deze en bij wie komt de coach in dienst (van de gD of een onafhankelijke organisatie)? **Vraag 23:** trekt de gD niet teveel personeelsformatie naar zich toe in plaats van dit te laten regelen door de bestaande organisaties? Zij weten vanuit hun kennis en ervaring hoe het beste vraaggerichte ondersteuning geregeld kan worden. **Vraag 24:** is er vooraf onderzoek verricht of er behoefte is aan een mantelzorgcoach en wat zijn de opleidingseisen en ervaring? Indien overgegaan wordt tot het aanstellen van een mantelzorgcoach dan is **vraag 25:** komt er een open sollicitatie op deze functie?

Opmerking/reactie: de gD wil ook een PR-strategie opstellen voor een bewustwordingscampagne. Ook naar het bedrijfsleven voor een mantelzorgvriendelijk keurmerk, maar vraagt daarnaast nog een bijdrage in een waarderingsspakket. **Vraag 26:** zouden deze bedrijven niet gevrijwaard moeten worden indien het bedrijf al een keurmerk (certificaat) heeft als een mantelzorgvriendelijke werkgever? **Opmerking/reactie:** de gD krijgt toch extra gelden overgeheveld vanuit het vervallen mantelzorgcompliment (zie ook punt 10. Financieel kader).

Het waarderingsspakket heeft een minimumwaarde van € 70,--. **Vraag 27:** is dat inclusief de bijdrage vanuit het bedrijfsleven? **Vraag 28:** hoe groot is dan de bijdrage en is dit bedrag vanuit het vervallen mantelzorgcompliment door de gD?

Tot 1-1-2015 was dit € 200,-- per extramurale indicatie. **Vraag 29:** wanneer wordt een waarderingsspakket verstrekt? Op de landelijke Dag van de mantelzorg? Wie regelt dat?

Op een vraag uit de enquête van de werkgroep mantelzorg Lemelerveld begin 2015 aan 20 nieuwe mantelzorgers kwam de waarde van waardering uit op gemiddeld € 220,--. Dus nog hoger dan het vervallen compliment (zie ook 3.2 Mantelzorg bij "één tot drie uur").

3. Terugblik beleidsvormingsproces

3.1 Startnotitie

Algemeen: In de gemeenteraad is nog eens duidelijk verwoord dat er sprake is van twee verschillende beleidsterreinen. Het ene (vrijwilligerswerk), daar kies je voor en het andere (mantelzorg^{er}) overkomt je. **Opmerking:** ook hier is weer sprake van vrijwilligers, maar de definitie vrijwilliger ontbreekt.

Mantelzorg

De gD verwijst naar gegevens van 7 jaar terug. **Vraag 30:** zijn er geen recentere gegevens en wanneer is er sprake van overbelasting?

Opmerking/reactie: de gD geeft aan dat er al een breed basisaanbod is vanuit maatschappelijke organisaties. **Vraag 31:** waarom wordt dit niet genoemd in de samenvatting? Voor informatie en advies wordt o.a. het Steunpunt Informele Zorg genoemd. **Vraag 32:** dit steunpunt is toch reeds lang opgeheven?

3.2 Burgerpanel

Vrijwilligers

Uit de reacties blijkt dat 90% van de respondenten het spreekuur van het vrijwilligerspunt niet bezocht heeft. **Vraag 33:** betrof het 90% van de respondenten die ook echt vrijwilliger zijn?

Gesproken wordt over de nieuwe moderne vrijwilliger. **Vraag 34:** moet modern gezien worden als een positieve ontwikkeling of is er sprake van een verarming gezien de individualistische maatschappij?

Mantelzorg

Opmerking/reactie: uit de vraagstelling van de raadpleging aan het burgerpanel van wat de gD onder mantelzorg verstaat (onbetaalde hulp aan familieleden, vrienden, bekenden die hulp nodig hebben) blijkt dat dit een andere is dan de definitie die in deze nota wordt genoemd. **Vraag 34:** mag de conclusie getrokken worden dat bij de vraagstelling aan het burgerpanel (zie vraag 23: zet u zich wel eens in voor, enzovoort) vraagtekens geplaatst kunnen worden en daarbij de conclusie dat de mensen dan mantelzorger zijn? **Opmerking/reactie:** mantelzorger zijn is meer dan dat. **Vraag 35:** zou burenhulp in zo'n situatie dan al mantelzorghulp zijn? Het moet in ieder geval overstijgend zijn. Als burenhulp biedt je toch de **één tot drie uur** hulp per week aan. **Vraag 36:** is hier niet sprake van vrijwilligerswerk of burenhulp in plaats van mantelzorg?

Opmerking/reactie: uit een enquête door de werkgroep mantelzorg Lemelerveld komt tot uiting dat het aantal uren mantelzorg gemiddeld 42½ uur per week bedraagt. Maar dan hebben we het blijkbaar over de echte mantelzorgers in plaats van burenhulp- of vrijwilligershulp. Een vergelijk is dan moeilijk te maken.

3.3 Jongerenraadpleging

Mantelzorg

Je mag nee zeggen tegen mantelzorg. **Vraag 37:** hoe doe je dat als het je vader of moeder betreft?

3.4 Participatieraad

Opmerking/reactie: in relatie tot de uitkomst van de vragenlijst burgerpanel en het advies van de participatieraad komt duidelijk tot uiting dat tijdens de bijeenkomsten van de participatieraad het onderwerp mantelzorg toch een duidelijker beter beeld, c.q. het verschil weergeeft over mantelzorg dan bij de uitkomsten van het burgerpanel. **Vraag 38:** is dit juist?

3.5 Afstemming beleidsterreinen

Welzijnsbeleid

Vraag 39: is het mogelijk dat er (een) voorbeeld(en) genoemd kunnen worden in relatie tot mantelzorg?

Mantelzorg

Opmerking/reactie: samenhang, niet alleen in de uitvoering, maar ook in de voorbereiding van beleidsvoornemens op al de genoemde beleidsterreinen dient van harte ondersteund te worden.

4. Vrijwillige inzet in Dalfsen in 2020

5. Uitgangspunten en opdrachten

5.1 Verloop proces

Vraag 40: bereiken we de 50% of hopen we de 50% te bereiken. **Vraag 41:** zou handhaving van 45% al een positief en reëler resultaat zijn gezien het steeds meer afhaken van vrijwilligers die zelf een hulp- en of zorgvraag, werk- en/of sportverplichtingen hebben?

5.1.1 Inzet vrijwilligersmakelaar

Vraag 42: om aansluiting te zoeken bij 3.5 Welzijnsbeleid, is het dan niet wenselijk om de vrijwilligerspunten in de kernen bij voorkeur in de kulturhusen onder te brengen in plaats van in de bibliotheek (die veelal in de kulturhusen aanwezig zijn)? **Vraag 43:** dit is toch het gemeentelijk beleid rondom de kulturhusformule?

5.1.2 PR campagne

5.1.3 Jaarlijkse deelname NL Doet

5.1.4 Waarderen van de vrijwilligers

Opmerking: zie ook aanvulling op punt 2 Samenvatting (Vrijwilligers en mantelzorg).

5.2 Speciale aandacht voor jongeren en vrijwillige inzet

5.3 Ondersteuning voor organisaties die werken met vrijwilligers

5.3.1 Scholingsbudget

Vraag 44: is het bedrag vergelijkbaar met het scholingsbedrag van het huidig Vrijwilligerspunt?

5.3.2 Beursvloer

Vraag 45: wordt de beursvloer in elke kern gehouden of elk jaar een andere kern?

5.3.3 Collectieve vrijwilligersverzekering

Vraag 46: klopt het dat in de huidige vrijwilligersverzekering van de gD ook een bepaling is opgenomen over een aansprakelijkheidsverzekering betreffende mantelzorgers? Toelichting: dit kan van belang zijn wanneer er grensgevallen/overlappen zijn ten aanzien vrijwilligerswerk (burenhulp/zorgvrijwilligers) en mantelzorg.

5.4 Organisatie

6. Prestaties

Dit voorlopig voor kennisgeving aannemen en het resultaat later evalueren.

7. Mantelzorg in de gemeente Dalfsen in 2020

Opmerking/reactie: de laatste drie zinnen in dit stuk komen een beetje onsamenhangend over. Deze nota is een beleidsstuk. De visie is de uitkomst van het beleid, zoals in deze notitie beschreven. De onderstaande onderdelen zijn de uitwerkingen van de uitgangspunten uit de startnotitie. **Vraag 47:** is het beleid niet de uitkomst van de visie gebaseerd op de uitgangspunten in de startnota? **Vraag 48:** daarin is toch de visie waarmee begonnen wordt opgenomen?

7.1 Het bereiken van mantelzorgers

Opmerking/reactie: het bereiken van mantelzorgers is al jaren één van de aandachtspunten bij de drie werkgroepen mantelzorg (Dalfsen-Lemelerveld-Nieuwleusen) in de gD. Lastiger is de **vraag (49):** wanneer is iemand echt mantelzorger? In deze beleidsnota komt dit niet goed uit de verf. Met de nieuwe definitie, niet van de mantelzorger, maar van wat is mantelzorg (de functie) wijkt de gD in positieve zin af van de wettekst Wmo 2015. Het siert de gD dat zij het woordje zorg noemt in plaats van hulp. Zorg hebben en zorgen voor (iemand) komt dan meer in de richting wie mantelzorger is.

Opmerking/reactie: het zorgen hebben om iemand wordt onvoldoende opgenomen. Er is alleen sprake van hulp of zorg geven. Mantelzorger zijn gaat verder.

7.2 Andere doelgroepen

7.3 Ondersteunen

7.4 Positie versterken

7.5 Waardering

Het zou jammer zijn wanneer mantelzorgers zich nu niet gewaardeerd zouden voelen. **Vraag 50:** zou het ook tot de mogelijkheid behoren dat mantelzorgers door het vervallen mantelzorgcompliment zich minder gewaardeerd voelen dan vanaf 2017 (2016 is een overgangsjaar)?

Aanvullende opmerking en vraag:

Opmerking/reactie: onder aan bladzijde 18 staat bij voetnoot 8: Voor uitleg mantelzorgcoach zie 4.3.2

Vraag 51: waar is dat dan te vinden. Onderdeel 4. Gaat over vrijwillige inzet. Er is geen 4.1. of 4.3.2.

Vraag 52: kan er een nadere definitie komen bij het onderdeel Mantelzorg i.p.v. vrijwillige inzet.

8. Uitgangspunten en opdrachten

Vraag 53: Waaruit blijkt dat aanbodgericht niet altijd heeft gewerkt? Vaak ontstaat een aanbod uit behoeftevragen.

8.1 Bereiken van mantelzorgers

Opmerking: de slotzin begint met "Het nadeel " enzovoort, moet gezien worden als een pluspunt in het ondersteunen als maatwerk. Geen enkele situatie van mantelzorg is vergelijkbaar. Elk mens is anders. Dat is juist het mooie. Niet alles over één kam scheren. Het mag dus niet als nadeel genoemd worden.

8.1.1 PR-strategie

Opmerking/reactie: de drie werkgroepen zijn eind 2014 gestart met een PR-actie om mantelzorgers te informeren over de wijzigingen in de Wmo na 2015 t.o.v. het beleid tot 2015; met name in de waardering. Deze actie heeft geleid tot aanmelding van (nieuwe) mantelzorgers. Het is van belang dat de werkgroepen in de PR-strategie betrokken worden, los van de discussie over de taak, rol en noodzaak van een mantelzorgcoach. De werkgroepen zijn lokaal bekend. **Vraag 54:** is er voldoende rekening gehouden dat voorkomen wordt dat extra taken bij de gemeente uitgebreid worden ten koste van de werkgroepen die hierin ook een rol/taak vervullen?

8.1.2 Keukentafelgesprek

Opmerking/reactie: ook hier wordt de rol van de werkgroepen in gemist. De werkgroepen adviseren juist om de mantelzorger bij het gesprek aanwezig te laten zijn en niet op uitnodiging maar zelfs verplicht stellen. **Vraag 55:** wie bepaalt dat de mantelzorger alleen op uitnodiging bij het gesprek aanwezig is? Toch niet de gD? **Opmerking/reactie:** het kan zelfs de uitdrukkelijke wens zijn van een hulpvrager. Het strookt anders niet met de laatste twee zinnen van dit artikel. Zie ook het antwoord van de staatssecretaris op 17 augustus 2015 betreft: Kamervragen, antwoord 2, artikel 2.3.2. van de Wmo 2015 met als aanvulling: "Tevens worden waar mogelijk de vertegenwoordiger en mantelzorger van de cliënt betrokken. Dus niet op uitnodiging, maar direct waar mogelijk is".

8.1.3 Waardering

Opmerking/reactie en vraag 56: los van het gegeven over de inhoud van de waardering, zou het toch niet moeten zijn dat de doelstelling is dat door een aantrekkelijk ingericht waarderingsspakket bereikt wordt dat meer mantelzorgers worden gevonden? Dit mag toch geen doelstelling zijn? Wel andersom.

Vraag 57: hoe komt het dat artikel 4.6., waarin de inhoud van de waardering te vinden is ontbreekt?

8.2 Andere doelgroepen

8.2.1 Werkende mantelzorgers

Opmerking/reactie: in 2013 heeft de werkgroep mantelzorg Lemelerveld de ondernemers per brief benaderd om hen te informeren over de positie van werkende mantelzorgers. Ook dit heeft geen resultaat opgeleverd. Eenzelfde resultaat was ook te zien bij thema-bijeenkomst voor jonge mantelzorgers in Lemelerveld door Steunpunt Mantelzorg Carinova met ondersteuning van de werkgroep. De jonge mantelzorgers gaven geen gehoor aan de oproep.

8.2.2 Jonge mantelzorgers

Opmerking/reactie: in een gezamenlijke actie met steunpunt mantelzorg en de werkgroep in Lemelerveld zijn de scholen in 2013 benaderd. Gezien de vele verzoeken van met name de gD was er geen ruimte voor extra aandacht project mantelzorg.

8.3 Ondersteunen en belemmeringen wegnemen

8.3.1 Belemmeringen

8.3.2 Mantelzorgcoach

Vraag 58: kan in de omschrijving ook opgenomen worden, los van de noodzaak tot het aanbod gericht aanstellen van een mantelzorgcoach, dat deze ook samenwerkt met de werkgroepen in de gD?

Vraag 59: biedt volgens de gD de huidige mantelzorgconsulent en werkgroep geen vraaggerichte ondersteuning en alleen maar aanbod gericht? **Opmerking/reactie:** de gD heeft toch zelf de inkoop geregeld? Dat was dus blijkbaar niet goed van de gD? Zie eerdere opmerking/reactie bij samenvatting (mantelzorgers).

Opmerking/reactie: vastgesteld mag worden dat de basis van het huidige aanbod ontstaan is uit een behoefte, dus vraaggericht. Vanuit de vraag komt vanzelf of er wel of geen aanbod komt/is om in de behoefte (vraag) te voorzien.

8.3.3 Zorgen over je naaste

Opmerking/reactie: met dit artikel vallen bijna alle voorgaande situaties in het niet omdat hierin de echte mantelzorger tot uiting komt. Hier is geen sprake van een mantelzorger (lees vrijwilliger!) die één tot drie uur per week aan een ander hulp biedt. Dit is inderdaad meer. Hier komt ook verantwoordelijkheid om de hoek kijken. Dit had eigenlijk bovenaan moeten staan. Dat is de kern van mantelzorg (het overkomt je).

8.4 Versterken

Opmerking/reactie: dit is één van de weinige keren dat de werkgroepen in beeld komen in deze beleidsnotitie.

8.5 Verbinden

Vraag 60: ligt hierin ook een taak voor de werkgroep(en) mantelzorg?

8.6 Waardering

Opmerking/reactie: zie de eerder gemaakte opmerking/reactie over dit onderwerp bij punt samenvatting onderdeel mantelzorg.

8.6.1 2015

Opmerking/reactie: ten opzichte van de waardering van € 200,-- in 2014, waarvoor de gD de gelden ontvangen heeft, is dit wel een teleurstellend bedrag. **Vraag 61:** aan wie wil de gD dit beschikbaar stellen? **Vraag 62:** kan de (onaantrekkelijke) VVV-bon die minder geliefd is bij de ondernemers en de inwoners van Lemelerveld gewijzigd worden in een lokale OVL-waardebon?

8.7 Organisatie

Vraag 63: mag hieruit de conclusie worden getrokken dat er een verplaatsing ontstaat van de wekgelegheid op lokaal niveau (direct vanuit de mantelzorgondersteuning naar de personeelsformatie van de gD of komt deze bij een welzijnsinstelling in dienst? **Vraag 64:** wordt de afstand inwoner daardoor ongewild (niet) groter? **Vraag 65:** wordt er niet opnieuw onnodig een tussenlaag gecreëerd of vervalt hiermee de huidige personeelsformatie van de gD op mantelzorgbeleid en beleidsondersteuning?

9. Prestatie en meten

9.1 Prestaties

Opmerking/reactie: zie ook samenvattende reactie bij artikel 6 "Prestatie vrijwilligers" die ook hier van toepassing is in relatie met voorgaande artikelen over mantelzorg.

9.2 Hoe gaan we dit meten?

Opmerking/reactie: zie idem als voorgaand onderwerp.

10. Financieel kader

Vrijwilligers

Vraag 66: vanuit welk budget en door wie wordt een eventueel te benoemen vrijwilligersmakelaar betaald?

Mantelzorg

Vraag 67: Hoe kan het dat de gD aangeeft dat de gD € 61.000,-- ontvangt vanuit het vervallen mantelzorgcompliment door VWS, terwijl Mezzo aangeeft dat op basis van de gegevens van het ministerie van VWS en de VNG het budget voor de gD in 2015 € 104.226 bedraagt (zie bijlage budgetten waardering mantelzorg 2015 van Mezzo)?

Opmerking/reactie: In 2012 is door de SVB aan 624 mantelzorgers een compliment verstrekt van € 200,-- en in 2013 aan 607 mantelzorgers. Totaal in 2012 € 124.800,-- en in 2013 € 121.400,--. Dit komt overeen met de overheveling in 2015 van € 104.226,-- in plaats van € 61.000,--.

Wanneer de gD € 70,-- als waardering beschikbaar wil stellen, dan zouden er bijna 1.500 mantelzorgers een waardering tegemoet kunnen zien bij een overheveling van € 104.226,-- voor 2015. Dit aantal zou nog hoger kunnen zijn indien van de € 70,-- ook nog een deel van het bedrijfsleven beschikbaar wordt gesteld.

Vraag 68: Hoe denkt de gD 1.500 mantelzorgers te kunnen bereiken en is de gD bereid het bedrag per persoon te verhogen wanneer dit aantal niet te bereikt wordt?

Ondersteuning

Vraag 69: vanuit welk budget en door wie wordt een eventueel te benoemen mantelzorgcoach betaald? Toch niet uit het budget van € 140.000,-- en welk bedrag is begroot voor de kosten van een mantelzorgcoach?

Waardering

Vraag 70: wanneer de gD aangeeft dat de organisatie van het compliment (deels) gefinancierd wordt van het budget van € 61.000,-- (? Zie voorgaand), wat blijft er dan direct beschikbaar als waardering voor de mantelzorger? **Vraag 71:** wat is het aandeel waarop gerekend wordt door het bedrijfsleven?

Opmerking/reactie: Uit een onderzoek van Mezzo (Nationaal Mantelzorgpanel, 2013) blijkt dat mantelzorgers gemiddeld € 1.100,-- uitgeven aan extra kosten. Denk bijvoorbeeld aan reis- en telefoonkosten. **Vraag 72:** is de gD op de hoogte van deze gegevens van Mezzo als Landelijke Vereniging voor Mantelzorgers en Vrijwilligerszorg?

Vraag 73: hoe komt het dat er in het financieel kader en bij de waardering niets genoemd wordt over de themabijeenkomsten voor mantelzorgers en de Dag van de mantelzorg (zie de reactie op de startnotitie Vrijwilligers- en Mantelzorgbeleid 2016-2020)?

Lemelerveld, 25-8-2015/AS

Bijlagen:

- Reactie werkgroep mantelzorg Lemelerveld (SWOL) op de startnotitie Vrijwilligersbeleid en Mantelzorgbeleid gemeente Dalfsen 2016-2020 van 17-3-2015.
- Waardering mantelzorgers zie samenvatting van overleg op 25 en 26 februari 2015
- Evaluatierapport Mantelzorg Signaleringsjaar 2013-2014 van de drie werkgroepen Dalfsen-Lemelerveld-Nieuwleusen van 12-5-2015
- Verslag bijeenkomst participatieraad op 20-5-2015 in Lemelerveld (eigen verslag bekend bij de participatieraad)
- Budgetten Mantelzorgwaardering 2015 per gemeente (Mezzo)
- Mezzo waardering van mantelzorgers (kosten mantelzorgers)